

Görünmeyen Tehditler

Tarım ve Tıbbi Laboratuvarda 4 Yaşanmış Vaka Analizi (2025-2026)

Türkiye genelinde güvencesiz çalışma, mekanik riskler, biyolojik bulaşlar ve yetersiz havalandırma kaynaklı güncel iş kazalarının sektörel incelemesi ve İSG önerileri.

Bölüm I: Tarım Sektörü

Ağır mekanik riskler, güvencesiz mevsimlik istihdam ve lojistik denetimsizlik kaynaklı can kayıpları.

Mevsimlik İşçi Taşımacılığı (2025)

Mersin Güvensiz Servis Kazası

Yaşanmış Vaka (Yaz 2025): Tarlaya işçi taşıyan ve kapasitesinin iki katı yüklenen denetimsiz bir servis aracının kırsal yolda devrilmesiyle, aralarında okul harçlığını biriktiren genç bir işçinin de bulunduğu çok sayıda kişi can verdi.

- **Temel ihmal:** Kırsal bağlantı yollarında trafik denetimlerinin eksikliği ve standart dışı eski araç kullanımı.
- **Maliyet/Risk Baskısı:** Lojistik giderlerini kısmak amacıyla işçilerin tıka basa doldurulması.
- **Mevzuat Çözümü:** Mevsimlik taşımacılıkta koltuk/plaka zorunluluğunun jandarma tarafından sıkı kontrolü.

Kuyruk Mili Şaft Kapması (2025)

Şanlıurfa Traktör Kazası

Yaşanmış Vaka (Ekim 2025): Traktör arkasında çalışan 17 yaşındaki genç bir tarım işçisi, kuyruk milindeki (PTO şaft) koruyucu plastik kapağın aşınarak sökülmesi sebebiyle bol kıyafetini dönen mil dişlilerine kaptırdı ve ağır uzuv kaybı yaşadı.

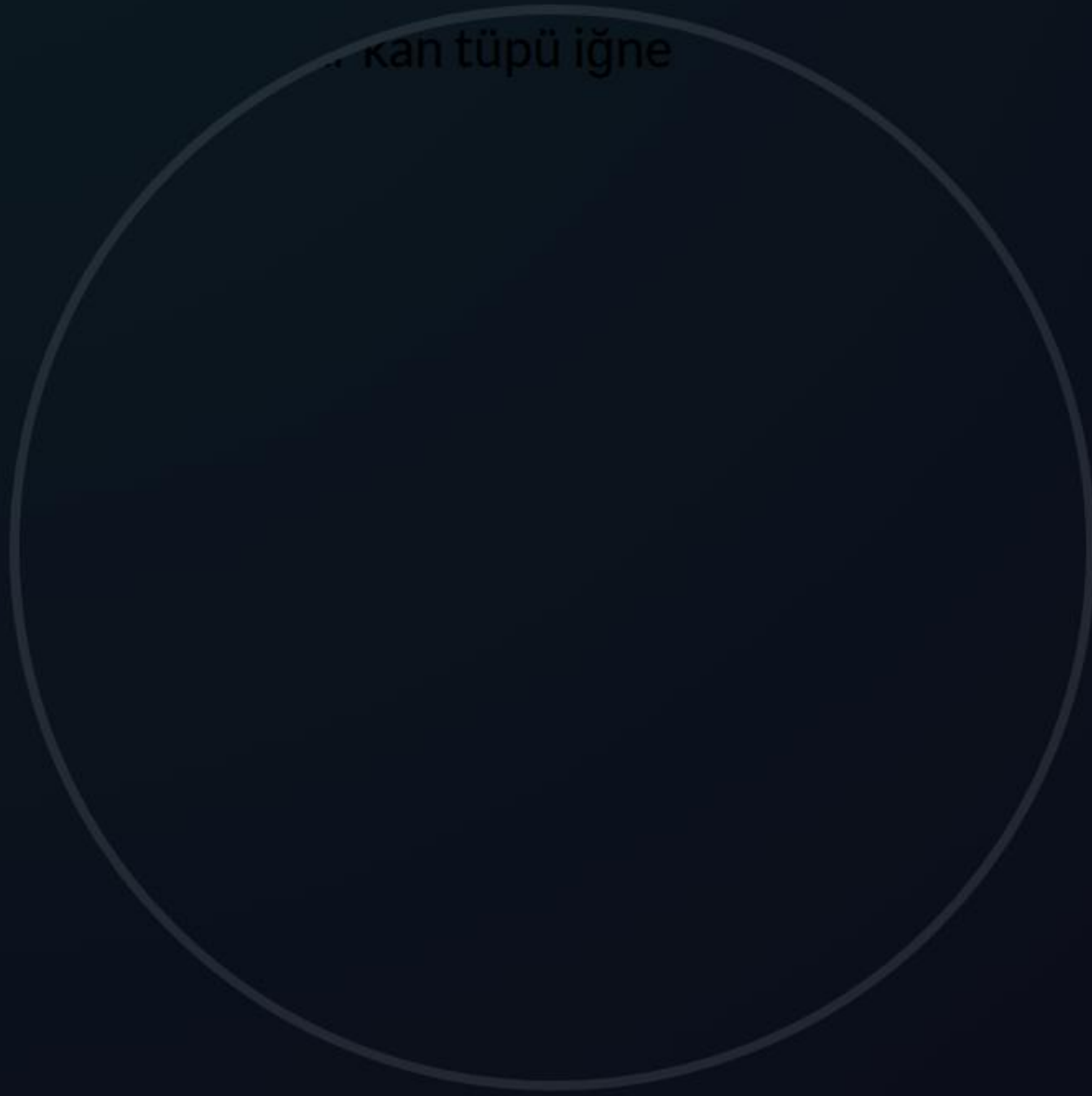
İSG Çözümü: Tarım mekanizasyonunda koruyucu kılıf bütünlüğü ve makine emniyeti standartlarının tavizsiz uygulanması şarttır.

Bölüm II: Tıbbi Laboratuvar

Enfeksiyon bulaşları, kesici-delici alet yaralanmaları ve havalandırmasız alanlarda kimyasal sızıntılar.

Kontamine İğne Batması (2025)

Kan Alma Birimi İğne Kazası

Yaşanmış Vaka (Kasım 2025): Özel bir hastanenin tıbbi laboratuvarında görevli tekniker, aşırı yoğun saatlerde hız baskısıyla çalışırken kontamine enjektör iğnesinin kapağını iki elle kapatmaya çalıştı (Recapping). İğne eline battı; numunenin Hepatit B (+) olduğu tespit edilince acil profilaktik tedavi başlatıldı.

Öneri: Güvenlik kilitli tıbbi cihazların (safety needles) tedarik edilmesi ve iğne kapağını elle geri kapatma alışkanlığının tamamen yasaklanması.

Ksilol Kimyasal Sızıntısı (2026)

Histopatoloji Kimyasal Kazası

Yaşanmış Vaka (Ocak 2026): Bir üniversite laboratuvarında solüsyon değişimi sırasında dökülen 1 litrelik Ksilol şişesi havaya uçucu toksik gaz saldı. Çeker ocağın kapalı olması ve personelin sıradan cerrahi maske takması sebebiyle iki çalışan akut akciğer ve solunum hasarıyla hastaneye kaldırıldı.

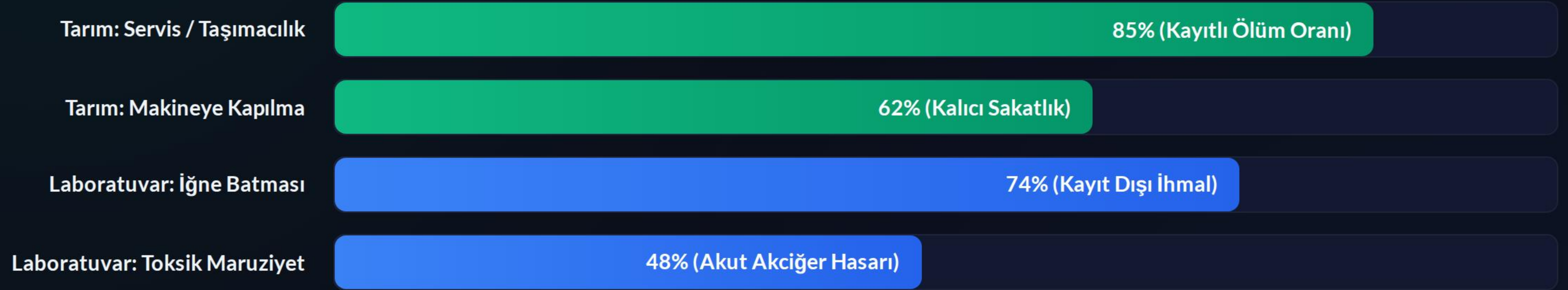
Hayati Kural: Toksik solüsyonlarla yapılan tüm aktarımlar mutlaka hava akış sertifikası güncel olan aktif bir çeker ocak altında yapılmalıdır.

Hava Akış Hızı Formülü:

$$V = \frac{Q}{W \times H}$$

 Kimya laboratuvarı çeker ocak güvenliği

Sektörel Kaza İstatistikleri

İSG 2025-2026 raporlarına göre tarımda ölümler ulaşım odaklı iken, laboratuvarda en büyük kriz iğne batmalarının %74'ünün resmi kayıtlara geçirilmemesidir.

İSG Önleyici Çözüm Haritası

Yasal Standartlar

Kırsal yollarda ve mevsimlik işçi güzergahlarında kolluk kuvvetleri denetimleri 2026 yönetmeliğine göre iki katına çıkarılmalıdır.

Mühendislik Önlemi

Kuyruk mili şaftlarında kilitli çelik muhafaza kapakları zorunlu hale getirilmeli, çeker ocak akış hızları periyodik ölçülmelidir.

Bireysel Güvenlik

Laboratuvarlarda güvenlik kilitli kan alma setleri yaygınlaştırılmalı, ksilol dolumlarında gaz filtreli aktif maske kullanılmalıdır.

Acil Müdahale Protokolü

02. İlk Yardım

Kanama durdurma, iğne batan bölgeyi bol sabunlu suyla yıkama veya kimyasal yanıkta duş.

04. Resmi Bildirim

Kök neden analizi raporlanarak kazanın 3 iş günü içinde SGK sistemine tescili.

01. Güvenlik ve Tahliye

Olay yerindeki makineyi durdurun veya kimyasal sızıntı alanını derhal boşaltın.

03. Tıbbi Raporlama

Hepatit/HIV profilaksisi için 2 saat içinde acil servise başvuru ve kan analizi.

Teşekkürler

Sorularınız ve Değerlendirmeler

Sıfır İş Kazası Hedefiyle Bilinçli Geleceğe | isg@bilgi-portal.org

Image Sources

<https://yereldenkalkinma.com/en/wp-content/uploads/2024/10/Mevsimlik-Tarim-iscisi-1024x683.jpg>

Source: yereldenkalkinma.com

<https://farmtechsupplies.com/wp-content/uploads/2021/11/PTO-shaft-3x2-1.jpg>

Source: farmtechsupplies.com

<https://www.trustlab-china.com/wp-content/uploads/20260429/101/90d509bfa926fb4d6c61a016c729377a.webp>

Source: www.trustlab-china.com

<https://i.ytimg.com/vi/5RcM7Ei5r8w/maxresdefault.jpg>

Source: www.youtube.com